

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ КОНЗУЛАРНЕ КОНВЕНЦИЈЕ ИЗМЕЂУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ЦРНЕ ГОРЕ

Члан 1.

Потврђује се Конзуларна конвенција између Републике Србије и Црне Горе, потписана 14. јуна 2012. године, у Београду, у оригиналу на српском и црногорском језику.

Члан 2.

Текст Конзуларне конвенције између Републике Србије и Црне Горе у оригиналу на српском језику гласи:

КОНЗУЛАРНА КОНВЕНЦИЈА
ИЗМЕЋУ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И
ЦРНЕ ГОРЕ

Република Србија и Црна Гора (у даљем тексту: стране уговорнице),
полазећи од жеље да јачају и развијају укупне пријатељске односе и сарадњу,
с циљем да регулишу и унапреде конзуларне односе и олакшају заштиту права
и интереса својих држава и држављана,
споразумеле су се о следећем:

ГЛАВА I

Дефиниције

Члан 1.

У смислу ове конвенције доле наведени изрази имају следеће значење:

- 1) „држава именована” означава страну уговорницу која именује конзуларног функционера;
- 2) „држава пријема” означава страну уговорницу на чијој територији конзуларни функционер обавља своје функције;
- 3) „конзулат” означава сваки генерални конзулат, конзулат, вицеконзулат или конзуларну агенцију;
- 4) „конзуларно подручје” означава територију одређену конзулату за обављање конзуларних функција;
- 5) „шеф конзулата” означава лице које је овлашћено да ради у том својству;
- 6) „конзуларни функционер” означава свако лице, укључујући и шефа конзулата, које је у том својству овлашћено да обавља конзуларне функције;
- 7) „конзуларни службеник” означава свако лице које обавља административне или техничке послове конзулата;
- 8) „члан послужног особља” означава свако лице које је запослено на послужним пословима у конзулату;
- 9) „члан конзулата” означава конзуларне функционере, конзуларне службенике и чланове послужног особља;
- 10) „члан конзуларног особља” означава конзуларне функционере осим шефа конзулата, конзуларне службенике и чланове послужног особља;
- 11) „члан породице” означава супружника и децу члана конзулата под условом да ова лица живе у заједничком домаћинству;
- 12) „члан приватне послуге” означава лице које је искључиво запослено у приватној служби члана конзулата;

13) „конзуларне просторије” означава зграде или делове зграда и околно земљиште, које се, без обзира чије су власништво, користе искључиво за потребе конзулата;

14) „конзуларна архива” означава све исправе, документе, преписку, књиге, филмове, аудио и видео траке, дискете, фотографије, техничка средства, регистре, картотеке, материјал за шифровање, средства за рад, као и опрему и намештај који су намењени њиховој заштити и чувању;

15) „брод” означава сваки пловни објекат државе именована који плови под њеном заставом, осим војног брода;

16) „ваздухоплов” означава сваки ваздухоплов државе именована који је регистрован у држави именована, као и ваздухоплов над којим држава именована има право располагања, осим војног ваздухоплова.

ГЛАВА II КОНЗУЛАРНИ ОДНОСИ

Отварање конзулата

Члан 2.

(1) Конзулат се може отворити на територији друге стране уговорнице само уз њену сагласност.

(2) Седиште конзулата, његов ранг и његово конзуларно подручје одређује држава именована, што подлеже одобрењу државе пријема.

(3) Држава именована може накнадно да промени седиште конзулата, његов ранг или његово конзуларно подручје, само уз сагласност државе пријема.

(4) Сагласност државе пријема потребна је и у случајевима када генерални конзулат или конзулат желе да отворе вицеконзулат или конзуларну агенцију у месту ван оног у којем се он сам налази.

(5) Сагласност државе пријема је исто тако потребна за отварање канцеларије као дела постојећег конзулата ван његовог седишта.

Држављанство члана конзулата

Члан 3.

(1) Конзуларни функционер, двојни држављанин, када се упућује на рад у дипломатско или конзуларно представништво у једну од страна уговорница ужива сва права, привилегије и имунитете у држави пријема, у складу са Бечком конвенцијом о дипломатским односима из 1961. године, Бечком конвенцијом о конзуларним односима из 1963. године и одредбама ове конвенције, као да није и држављанин државе пријема.

(2) Конзуларни службеник или члан послужног особља може бити држављанин државе именована, државе пријема или неке треће државе.

Број чланова конзуларног особља

Члан 4.

(1) Број чланова конзуларног особља утврђује се споразумом страна уговорница.

(2) Ако не постоји изричит споразум о броју чланова конзуларног особља, држава пријема може захтевати да се тај број креће у границама онога што се сматра разумним и нормалним с обзиром на постојеће околности и услове на конзуларном подручју и на потребе конзулата о коме се ради.

Именовање и прихватање шефа конзулата

Члан 5.

(1) Шефа конзулата именује држава именовања, а обављање функције одобрава држава пријема. Уколико држава пријема одбије да да такво одобрење она није дужна да саопшти разлоге одбијања.

(2) Држава именовања упућује дипломатским путем држави пријема патентно писмо о именовању шефа конзулата, у коме се наводи његово име и презиме, ранг, конзуларно подручје и седиште конзулата.

(3) На основу патентног писма држава пријема издаје егзекватуру у најкраћем року.

(4) Шеф конзулата може обављати функције по добијању егзекватуре од државе пријема.

(5) Држава пријема може дозволити шефу конзулата да, до издавања егзекватуре, привремено обавља своје функције према одредбама ове конвенције.

(6) Од момента када се шефу конзулата одобри да обавља своје функције, и у случају када је то привремено, држава пријема је обавезна да о томе одмах обавести надлежне органе конзуларног подручја и предузме потребне мере како би шеф конзулата могао да обавља своје дужности и да ужива олакшице, привилегије и имунитете предвиђене одредбама ове конвенције.

Именовање члана конзуларног особља

Члан 6.

(1) Под резервом одредаба чл. 3, 4. и 14. ове конвенције, држава именовања именује по свом избору члана конзуларног особља.

(2) Држава именовања унапред и благовремено саопштава потом држави пријема име и презиме, категорију и класу свих конзуларних функционера, сем шефа конзулата, како би држава пријема могла, ако то жели, користити права из члана 14. става 3. ове конвенције.

Привремено вршење функције шефа конзулата

Члан 7.

(1) Ако је шеф конзулата спречен да обавља своје функције или је његово место упражњено, његове функције може привремено да обавља вршилац дужности шефа конзулата.

(2) Име и презиме вршиоца дужности шефа конзулата у смислу става 1. овог члана, држава именовања саопштиће благовремено и унапред, дипломатским путем, држави пријема. Држава пријема може условити својим пристанком прихватање за вршиоца дужности шефа конзулата лица које није ни дипломатски ни конзуларни функционер државе именовања у држави пријема.

(3) Надлежни органи државе пријема пружиће помоћ и заштиту вршиоцу дужности шефа конзулата. За време привременог обављања функције шефа

конзулата, на вршиоца дужности примењују се одредбе ове конвенције које се односе на шефа конзулата. Међутим, држава пријема није обавезна да вршиоцу дужности призна олакшице, привилегије и имунитете за које шеф конзулата, да би их уживао, мора да испуњава услове које вршилац дужности не испуњава.

(4) У случају када држава именовања одреди члана дипломатског особља у држави пријема за вршиоца дужности шефа конзулата под условима предвиђеним ставом 1. овог члана, он и даље ужива дипломатске привилегије и имунитете, ако се томе не противи држава пријема.

Нотификација о именовању, доласку и одласку

Члан 8.

Држава именовања обавестиће благовремено и унапред, дипломатским путем, државу пријема о следећем:

- 1) именовању члана конзулата, његовом доласку у конзулат после именовања, коначном одласку или престанку функција, као и о свакој промени његовог статуса за време службовања у конзулату;
- 2) доласку и коначном одласку чланова породице члана конзулата и, када је то случај, да ли је неко лице постало или престало да буде члан породице;
- 3) доласку или коначном одласку чланова приватне послуге, као и престанку њихове службе у том својству;
- 4) запошљавању и отпуштању лица, у својству члана конзулата или члана приватне послуге, које је држављанин државе пријема или које има стално настањење у држави пријема.

Издавање исправа о идентитету

Члан 9.

- (1) Надлежни органи државе пријема издаће, бесплатно, сваком конзуларном функционеру исправу којом се утврђује његов идентитет и функција.
- (2) Одредбе става 1. овог члана примењују се и на остале чланове конзуларног особља, под условом да та лица нису држављани државе пријема или држављани државе именовања стално настањени у држави пријема.
- (3) Одредбе става 1. овог члана примењују се и на чланове породице чланова конзулата под условом да нису држављани државе пријема или држављани државе именовања стално настањени у држави пријема или да у тој држави не обављају послове за своју личну корист.

Забрана обављања одређених делатности

Члан 10.

Члан конзулата не може обављати у држави пријема никакву трговачку или другу професионалну делатност за своју личну корист.

Престанак функције члана конзулата

Члан 11.

- (1) Функција члана конзулата престаје:

- 1) нотификацијом државе именована држави пријема о престанку његове функције;
  - 2) повлачењем егзекватуре;
  - 3) нотификацијом државе пријема држави именована да је држава пријема престала да сматра лице у питању чланом конзуларног особља.
- (2) У случајевима наведеним у ставу 1. тачки 3) овог члана, држава пријема није дужна да саопшти разлоге своје одлуке.

Обављање конзуларних функција од стране дипломатске мисије

Члан 12.

- (1) Одредбе ове конвенције примењују се и на обављање конзуларних функција од стране дипломатске мисије.
- (2) Држава именована саопштава дипломатским путем држави пријема имена чланова дипломатске мисије којима је поверено обављање конзуларних функција.
- (3) Чланови дипломатске мисије, којима је поверено обављање конзуларних функција, и даље уживају олакшице, привилегије и имунитете чланова дипломатских мисија.

Почасни конзуларни функционери

Члан 13.

- (1) Свака страна уговорница може отворити конзулат са почасним конзуларним функционером на челу, само уз сагласност државе пријема.
- (2) Седиште конзулата којим руководи почасни конзуларни функционер, његов ранг и конзуларно подручје, одређује држава именована, уз сагласност државе пријема.
- (3) Почасни конзуларни функционер може имати држављанство државе именована, државе пријема или треће државе.
- (4) На почасног конзуларног функционера и конзулат којим он руководи, примењују се одговарајуће одредбе Бечке конвенције о конзуларним односима из 1963. године.

Лице проглашено као *persona non grata*

Члан 14.

- (1) Држава пријема може у сваком моменту обавестити државу именована да је неки конзуларни функционер *persona non grata* или да било који други члан конзуларног особља, није прихватљив. Држава именована ће тада, зависно од случаја, опозвати лице у питању или ће окончати његове функције у конзулату.
- (2) Ако држава именована одбије да изврши или у разумном року не изврши обавезе из става 1. овог члана, држава пријема може зависно од случаја, повући егзекватуру за лице у питању или престати да га сматра чланом конзуларног особља.
- (3) Лице именовано за члана конзулата може бити проглашено као неприхватљиво пре доласка на територију државе пријема или, ако се већ ту

налази, пре него што преузме функције у конзулату. У таквом случају држава именована треба да опозове именовање.

(4) У случајевима из ст. 1. до 3. овог члана, држава пријема није дужна да држави именована саопшти разлоге своје одлуке.

Обављање конзуларних функција у трећој држави и за рачун треће државе

Члан 15.

(1) Држава именована може, пошто о томе обавести државу пријема, да повери свом конзулату у држави пријема, да обавља конзуларне функције и у трећој држави, ако се држава пријема томе изричито не противи.

(2) Конзулат државе именована може у држави пријема заступати интересе држављана неке треће државе, ако о томе постоји сагласност те две државе и ако се држава пријема томе изричито не противи. Држава именована нотификоваће држави пријема обим конзуларне заштите и врсте услуга које ће пружати држављанима треће државе.

ГЛАВА III

КОНЗУЛАРНЕ ФУНКЦИЈЕ

Опште конзуларне функције

Члан 16.

Опште конзуларне функције састоје се у:

- 1) заштити, у држави пријема, интереса државе именована и њених држављана, физичких и правних лица, у складу са одредбама ове конвенције, законима државе пријема и у границама које допушта међународно право;
- 2) помагању развоја трговинских, економских, просветних, културних, уметничких, научних, туристичких и спортских и других односа између државе именована и државе пријема и унапређењу свеукупних међународних односа;
- 3) обавештавању државе именована, свим допуштеним средствима, о условима и развоју државе пријема у областима из тачке 2) овог члана и давању информација заинтересованим лицима.

Обављање конзуларних функција

Члан 17.

(1) Конзуларни функционер има право да обавља функције наведене у овој конвенцији, као и остале конзуларне функције у складу са одредбама члана 5. Бечке конвенције о конзуларним односима из 1963. године и конзуларне функције које му повери држава именована, ако исте нису у супротности са законодавством државе пријема или којима се не противи држава пријема.

(2) Конзуларни функционер има право да обавља своје функције само на свом конзуларном подручју, а ван свог конзуларног подручја само уз сагласност државе пријема.

Општење са органима државе пријема

Члан 18.

У обављању својих функција конзуларни функционер може да се обраћа надлежним локалним органима на свом конзуларном подручју, као и централним органима државе пријема, у складу са унутрашњим законодавством и праксом државе пријема.

Евиденција држављана

Члан 19.

Конзуларни функционер има право да води евиденцију држављана државе именована која бораве на конзуларном подручју.

Грађанско стање

Члан 20.

Конзуларни функционер има право, у складу са законима и прописима државе именована, да:

- 1) води матичне књиге односно евиденције рођених и умрлих за држављане државе именована и издаје изводе из тих књига, односно евиденција;
- 2) склапа брак између држављана државе именована и да о томе издаје изводе;
- 3) обавља послове усвојења у случају да су усвојеник и усвојилац држављани државе именована који се налазе на територији државе пријема;
- 4) сачињава изјаве о признавању очинства или материнства за децу држављане државе именована и то без обзира где се дете налази;
- 5) обавља и друге послове у вези са грађанским стањима.

Путне исправе и визе

Члан 21.

Конзуларни функционер има право да:

- 1) издаје и поништава пасоше или друге путне исправе држављанима државе именована,
- 2) издаје визе и друге одговарајуће исправе лицима која путују у државу именована.

Јавно-бележничке (нотарске) функције

Члан 22.

Конзуларни функционер је овлашћен да обавља јавно-бележничке (нотарске) функције, у складу са законима и прописима државе именована, уколико то није у супротности са законима и прописима државе пријема.

Лишење слободе

Члан 23.

- (1) Надлежни орган државе пријема дужан је да:

1) обавести без одлагања, а најкасније у року од три дана, одговарајућег конзуларног функционера државе именована о лишењу слободе држављанина државе именована;

2) пренесе без одлагања свако саопштење које конзулату упути држављанин државе именована који је ухапшен, притворен, задржан или издржава казну затвора;

3) омогући конзуларном функционеру да посети држављанина државе именована који је на било који начин лишен слободе или подвргнут другим мерама ограничења слободе. Конзуларни функционер се, међутим, мора уздржати од посредовања у корист држављанина државе именована који је на било који начин лишен слободе или подвргнут другим мерама ограничења слободе, ако се он томе изричито противи;

4) обавести држављанина државе именована о његовим правима и могућностима комуникација које има на основу овог члана.

(2) Права из става 1. овог члана остварују се сагласно законима и прописима државе пријема, уз резерву да ти закони и прописи морају омогућити потпуно остваривање циљева ради којих су та права дата овим чланом.

Пружање помоћи држављанима државе именована

Члан 24.

Ради заштите права и интереса држављана државе именована, конзуларни функционер има право да:

1) слободно општи са држављанима државе именована који се налазе на његовом конзуларном подручју, при чему држава пријема неће држављанима државе именована ограничавати слободу општења и приступа конзулату;

2) у изузетним случајевима прима на привремено чување покретну имовину, новчана средства и документе који припадају држављанима државе именована, ако то није у супротности са законима и прописима државе пријема;

3) захтева од надлежних органа државе пријема да без одлагања буде обавештен о сваком догађају који има за последицу смрт, тешку телесну повреду или знатну материјалну штету по држављанина државе именована;

4) се обраћа надлежним органима државе пријема за помоћ у потрази за несталим држављанима државе именована;

5) под резервом праксе и поступка на снази у држави пријема, заступа држављане државе именована или предузима мере за обезбеђење одговарајућег заступања пред судовима или другим органима државе пријема, како би се тражило, у складу са законима и прописима државе пријема, усвајање привремених мера ради очувања права и интереса тих држављана у случајевима када они због одсутности или из других разлога, не могу благовремено бранити своја права и интересе.

Туторство и старатељство

Члан 25.

(1) Надлежни орган државе пријема обавестиће без одлагања конзулат о потреби успостављања туторства или старатељства над држављанином државе именована.

(2) Конзуларни функционер пружа заштиту и помоћ у складу са законима и прописима државе именована, а у границама закона и прописа државе пријема, у случају туторства или старатељства за малолетне или пословно неспособне држављане државе именована који се налазе у држави пријема.

(3) Ако конзуларни функционер не може поступати у смислу става 2. овог члана, овлашћен је да надлежном органу државе пријема предложи лице за старатеља, предложи том органу предузимање мера које су корисне за лице које се ставља под старатељство и да повремено захтева извештај надлежног органа државе пријема о спровођењу старатељства.

Обавештење о смрти

Члан 26.

(1) Надлежни орган државе пријема ће без одлагања обавестити конзулат државе именована о смрти држављанина те државе и у складу са законима и прописима државе пријема издати исправу којом се потврђује чињеница смрти.

(2) Ако конзулат први сазна за чињеницу смрти, обавестиће одмах надлежни орган државе пријема.

Заоставштине

Члан 27.

Надлежни орган државе пријема ће уз обавештење о смрти држављанина државе именована, обавестити конзулат о свему што је познато о наследницима, њиховом пребивалишту или боравишту и о садржају заоставштине, као и о другим подацима који су потребни у оставинском поступку.

Мере за заштиту заоставштине

Члан 28.

(1) Ако се у држави пријема налази заоставштина држављанина државе именована, надлежни органи предузеће, на предлог конзулата или по службеној дужности, све потребне мере за заштиту и корисно управљање заоставштином или спречавање доношења било какве штете.

(2) Конзуларни функционер има право да присуствује попису заоставштине и учествује у предузимању мера за њено очување.

(3) У свим случајевима надлежни орган државе пријема обавестиће без одлагања конзулат о мерама које су предузете за очување и управљање заоставштином.

(4) Конзуларни функционер има право да, уз важеће пуномоћје, у оставинском поступку који се води пред надлежним органом државе пријема, штити интересе својих држављана у складу са законима и прописима државе пријема.

Достава аката и замолница

Члан 29.

(1) Конзуларни функционер има право да доставља судска или вансудска акта или да извршава замолнице у складу са међународним споразумима који су на снази и законима и прописима државе пријема.

(2) Конзуларни функционер има право да доставља држављанима државе именована судска или вансудска акта на начин предвиђен законима и прописима државе именована.

Конзуларне функције у односу на бродове

Члан 30.

(1) Конзуларни функционер има право да пружа помоћ бродовима државе именована у територијалним и унутрашњим водама државе пријема, као и заповеднику и члановима посада бродова.

(2) Конзуларни функционер има право да:

1) ступи на брод, саслуша заповедника брода и сваког члана посаде, као и да добије обавештење о раду брода, пловидби и његовом терету;

2) испита сваку незгоду која се десила на броду у току пловидбе, без штете по права органа државе пријема;

3) разрешава, без штете по права органа државе пријема, све спорове између заповедника и чланова посаде, укључујући и спорове који проистичу из уговора о запослењу;

4) предузима све потребне мере ради заштите здравља заповедника и чланова посаде, као и репатријације ових лица;

5) прима изјаве које се односе на пловидбу брода, прегледа и оверава бродске књиге, издаје и продужава бродске и друге исправе;

6) предузима све друге мере на броду ради примене законодавства државе именована, а који нису у супротности са законима и прописима државе пријема.

(3) Заповедник брода и чланови посаде могу да непосредно опште са конзуларним функционером уз поштовање закона и прописа државе пријема.

Однос органа државе пријема према броду

Члан 31.

(1) Ако суд или други надлежни орган државе пријема намерава да предузме принудне мере или покрене истрагу на броду државе именована, дужан је да благовремено обавести конзулат, како би конзуларни функционер или његов представник могао да присуствује извршењу тих мера. Ако је због хитности немогуће дати благовремено обавештење, надлежни орган ће о томе накнадно обавестити конзулат и на захтев конзуларног функционера пружити потпуно обавештење о предузетим мерама.

(2) Одредбе става 1. овог члана примењују се и кад заповедник или члан посаде брода треба да на копну буде саслушан од стране надлежног органа државе пријема.

(3) Одредбе ст. 1. и 2. овог члана не примењују се на уобичајену царинску, здравствену и пасошку контролу, као ни у случају спасавања људског живота у води или спречавању загађивања вода.

(4) Суд или други надлежни орган државе пријема не може се мешати у унутрашње ствари брода државе именована по било којој ствари, осим на захтев или уз пристанак заповедника брода или ради одржавања реда и мира.

Незгода на мору и у унутрашњој пловидби

Члан 32.

(1) Ако брод који плови под заставом државе именована претрпи незгоду у територијалним или унутрашњим водама државе пријема тако да не може да настави пловидбу, надлежни орган државе пријема о томе одмах обавештава конзулат, као и о мерама које су предузете за спасавање људи, терета и остале имовине на броду.

(2) Конзуларни функционер има право да предузима мере за пружање помоћи броду, члановима посаде и путницима на броду који је претрпео незгоду и у том циљу може затражити помоћ органа државе пријема.

(3) Конзуларни функционер може без посебног овлашћења да предузме у име власника брода државе именована мере за заштиту брода који је претрпео незгоду или имовине која је испала из брода, ако власник брода државе именована или његов представник нису у могућности да то учине.

(4) Одредбе става 3. овог члана примењују се и на предмете пронађене на обали или у близини обале државе пријема који представљају део терета у власништву државе именована или њеног држављанина који се налазио на броду државе пријема или треће државе, а који је претрпео незгоду.

(5) Брод који је претрпео незгоду, његов терет, опрема, резерве, предмети и имовина на територији државе пријема не подлежу царини, изузев ако се не увозе за коришћење у тој држави.

Конзуларне функције у односу на ваздухоплове

Члан 33.

Одредбе ове конвенције које се односе на бродове државе именована, на одговарајући начин ће се примењивати и на ваздухоплове државе именована.

ГЛАВА IV

ОЛАКШИЦЕ, ПРИВИЛЕГИЈЕ И ИМУНИТЕТИ

Обезбеђење услова за обављање функције конзулата

Члан 34.

Држава пријема обезбеђује потребне услове за рад конзулата и предузима одговарајуће мере да би чланови конзулата могли да обављају своје функције и уживају олакшице, привилегије и имунитете предвиђене овом конвенцијом.

Употреба државне заставе и грба

Члан 35.

(1) Држава именована има право да на зграду конзулата постави државни грб и таблу са називом конзулата на језику државе именована и на службеном језику државе пријема.

(2) Застава државе именована може се истаћи на згради конзулата, резиденцији шефа конзулата и на његовом превозном средству кад се оно користи за службене потребе.

Просторије

Члан 36.

(1) Држава пријема је дужна да омогући држави именована да на њеној територији, у складу са њеним законима и прописима, стекне потребне просторије за конзулат или да јој помогне да дође до конзуларних просторија на неки други начин.

(2) Држава пријема је дужна, ако је потребно, да помогне конзулату у обезбеђивању смештаја за своје чланове.

Неповредивост конзуларних просторија

Члан 37.

(1) Конзуларне просторије су неповредиве.

(2) Органима државе пријема није дозвољено да уђу у онај део конзуларних просторија који конзулат искључиво користи за потребе свог рада, изузев уз пристанак шефа конзулата, лица које он одреди или шефа дипломатске мисије државе именована. Међутим, у случају пожара или друге несреће која захтева хитне заштитне мере, пристанак шефа конзулата се може претпоставити.

(3) Под резервом одредаба става 2. овог члана, држава пријема је дужна да предузме све потребне мере како би спречила да конзуларне просторије буду насилно запоседнуте или оштећене, те нарушен мир или повређено достојанство конзулата.

(4) Конзуларне просторије, намештај у њима и имовина конзулата, као и његова превозна средства не могу бити предмет никакве реквизиције у сврхе одбране или јавног интереса. У случају да је у те сврхе потребна експропријација, предузеће се све потребне мере како би се избегло ометање вршења конзуларних функција, а држави именована ће се исплатити брза, одговарајућа и ефективна накнада.

Неповредивост конзуларне архиве и докумената

Члан 38.

Конзуларна архива и документи су неповредиви у свако доба и ма где се налазили.

Слобода кретања

Члан 39.

Држава пријема обезбеђује члану конзулата слободу кретања на својој територији у оној мери у којој то није у супротности са њеним законодавством које се односи на подручја у која је приступ забрањен или ограничен из разлога националне безбедности.

Слобода општења

Члан 40.

(1) Држава пријема дозвољава и штити слободу општења конзулата за све службене сврхе, као и општење са владом, дипломатским мисијама и конзулатима државе именована ма где се они налазили. У том циљу конзулат може користити сва средства јавног општења, дипломатске или конзуларне

курире, шифроване или кодирани поруке, дипломатску и конзуларну вализу, а само уз пристанак државе пријема може поставити и користити отпремну радио-станицу.

(2) Службена преписка конзулата је неповредива.

(3) Пошиљке које чине конзуларну вализу морају да носе спољне видне и карактеристичне ознаке свог својства и могу садржати само службену преписку и документа или предмете намењене искључиво за службену употребу.

(4) Конзуларна вализа не сме бити ни отворена ни задржана. Међутим, ако надлежни органи државе пријема имају озбиљне разлоге да верују да вализа садржи и друге предмете осим преписке, докумената и предмета из става 4. овог члана, могу тражити да вализу отвори у њиховом присуству овлашћени представник државе именована. Ако овлашћени представник државе именована одбије тај захтев, вализа се враћа у место из кога је упућена.

(5) Конзуларни курир не може бити држављанин државе пријема, ни лице које има пребивалиште у тој држави. Он мора имати службену исправу којом се потврђује његово својство и означава број пакета који чине конзуларну вализу.

(6) Држава пријема штити и помаже конзуларног курира у вршењу његових функција и он ужива неповредивост своје личности и не може бити ухапшен или подвргнут било каквој мери ограничења или лишења слободе.

(7) Конзуларна вализа се може поверити заповеднику брода или ваздухоплова државе именована који мора да има службени документ у коме је назначен број пакета који чине конзуларну вализу. Чланови конзулата могу слободно и непосредно преузимати ли предавати конзуларну вализу заповеднику брода или ваздухоплова.

Конзуларне таксе и накнаде

Члан 41.

(1) Конзулат може наплаћивати на територији државе пријема таксе и накнаде које су за конзуларне радње предвиђене законодавством државе именована.

(2) Износи наплаћени од такса и накнада ослобођени су свих пореза и такса у држави пријема.

Заштита конзуларног функционера

Члан 42.

Држава пријема ће поступати према конзуларном функционеру државе именована са дужним поштовањем и предузеће одговарајуће мере да би се спречила свака повреда његове личности, слободе и достојанства.

Неповредивост личности конзуларног функционера

Члан 43.

(1) Конзуларни функционер не може бити задржан, ухапшен или подвргнут другим мерама ограничења слободе, осим у случају тешког кривичног дела прописаног законодавством државе пријема и то само на основу одлуке надлежног суда или када се ради о извршењу правноснажне судске одлуке.

(2) Ако суд или други орган државе пријема намерава да одреди притвор или покрене кривични поступак против конзуларног функционера, дужан је да о

томе обавести шефа конзулата, а ако се та мера примењује против њега, дипломатску мисију државе именована.

(3) Обавештење из става 2. овог члана даје се, ако је могуће, пре почетка радње, како би шеф конзулата или други конзуларни функционер присуствовао поступку, а ако шеф конзулата или други конзуларни функционер није био присутан, надлежни орган државе пријема дужан је да да потпуно обавештење о спроведеном поступку.

(4) Ако се покрене кривични поступак против конзуларног функционера, он је дужан да се појави пред надлежним органом, али се поступак мора водити са дужним поштовањем према конзуларном функционеру, уважавајући његов службени положај и, осим у случају из става 1. овог члана, на начин како би се што је могуће мање ометало обављање конзуларних функција.

Обавештење о гоњењу или лишавању слободе конзуларног службеника или члана послужног особља конзулата

Члан 44.

У случају покретања кривичног поступка против конзуларног службеника или члана послужног особља конзулата, односно њиховог лишавања слободе, надлежни орган државе пријема дужан је да о томе, у најкраћем року, обавести шефа конзулата.

Судски имунитет

Члан 45.

(1) Конзуларни функционер и конзуларни службеник не подлежу надлежности судских и управних органа државе пријема за дела извршена у обављању конзуларних функција.

(2) Одредбе става 1. овог члана не примењују се у случају тужбе у грађанском поступку:

1) поднете у вези са уговором који је конзуларни функционер или конзуларни службеник закључио, али не изричито или прећутно, као пуномоћник државе именована;

2) коју је поднело треће лице за штету насталу у несрећи која је у држави пријема проузрокована возилом, бродом или ваздухопловом.

Обавеза сведочења

Члан 46.

(1) Члан конзулата може бити позван да сведочи у судском или управном поступку.

(2) Ако конзуларни функционер одбије да сведочи, против њега се не може применити никаква присилна мера или нека друга санкција.

(3) Конзуларни службеник, односно члан послужног особља, не може одбити да сведочи, осим у случајевима наведеним у ставу 5. овог члана.

(4) Орган који позива на сведочење избегаваће ометање конзуларног функционера у обављању његове функције. Тај орган може примити сведочење конзуларног функционера у конзулату, његовом стану или прихватити његову изјаву, кад год је то могуће. Он исто тако има право да одбије сведочење као вештак о законодавству државе именована.

(5) Члан конзулата није дужан да сведочи о чињеницама које се односе на обављање његових функција ни да показује преписку и службена документа која се на исто односе.

Ослобађање од личних давања и обавеза

Члан 47.

Члан конзулата и чланови његове породице ослобођени су у држави пријема од свих личних давања, сваке јавне службе или обавеза за војне сврхе као што су реквизиције, контрибуције и војни смештаји.

Ослобођење од обавезе пријављивања странца и дозвола боравка

Члан 48.

Члан конзулата и чланови његове породице који живе у његовом домаћинству, ослобођени су обавезе предвиђене законодавством државе пријема у погледу пријављивања и регулација дозволе боравка странца.

Фискално ослобођење

Члан 49.

(1) Конзуларне просторије и резиденција шефа конзулата чији је власник или купац држава именована или које друго лице које наступа у име те државе, ослобођени су свих пореза и такса било какве врсте државних, регионалних или општинских, ако се не ради о таксама које се наплаћују као надокнада за учињене услуге.

(2) Фискално ослобођење предвиђено у ставу 1. овог члана не примењује се на такве порезе и таксе ако, према законодавству државе пријема, падају на терет лица које је саговорач државе именована или лица које поступа у име те државе.

(3) Конзуларни функционер и конзуларни службеник, као и чланови њихових породица, ослобођени су свих пореза и такса, личних или стварних, државних, регионалних и општинских, осим:

1) посредних пореза који су по својој природи обично садржани у цени робе или услуга;

2) пореза и такса на приватну непокретну имовину која се налази на територији државе пријема, уз резерву одредаба става 1. овог члана;

3) наследне и преносне таксе које наплаћује држава пријема уз резерву одредби члана 52. тачка 2) ове конвенције;

4) пореза и такса на приватне приходе, укључујући и приходе од капитала, који потичу из државе пријема и пореза на капитал уложен у предузећа у држави пријема;

5) пореза и такса који се наплаћују као накнада за посебне услуге;

6) такса за регистрацију, судских или бележничких такса, такса за хипотеку и такса за оверу, под резервом одредаба става 1. овог члана.

(4) Члан послужног особља ослобођен је пореза и такса на зараду коју прима за своје услуге, под условом да није држављанин државе пријема, или трајно настањен у држави пријема.

(5) Члан конзулата који запошљава лице чија зарада није ослобођена пореза на приход у држави пријема, дужан је да поштује обавезе којима законодавство те државе подвргава послодавца у погледу плаћања пореза на приход.

Ослобођење од царине и царинског прегледа

Члан 50.

(1) Држава пријема ће у складу са својим законима и прописима допустити уношење и изузети од свих царина, такса и других сличних дажбина, осим трошкова ускладиштења, превоза и трошкова за сличне услуге за:

- 1) предмете намењене за службене потребе конзулата;
- 2) предмете намењене за личну употребу конзуларног функционера и чланова његове породице који живе у његовом домаћинству, укључујући и предмете намењене за њихов смештај. Потрошни предмети не смеју да прелазе количине потребне за њихову непосредну употребу од стране тих лица.

(2) Конзуларни службеник ужива привилегије и ослобођења предвиђена ставом 1. овог члана у погледу предмета увезених приликом његовог првог смештаја.

(3) Лични пртљаг конзуларног функционера или чланова његове породице који живе у његовом домаћинству изузет је од царинског прегледа. Он може бити прегледан само у случају да постоји основана сумња да тај пртљаг садржи предмете који нису наведени у ставу 1. тачки 2) овог члана или предмете чији је извоз или увоз забрањен законима и прописима државе пријема или подлеже законима и прописима о карантину. У таквом случају преглед пртљага се може обавити само у присуству конзуларног функционера или члана његове породице.

Привилегије и имунитети других лица

Члан 51.

(1) Конзуларни службеник и члан послужног особља држављанин државе именована стално настањен у држави пријема или држављанин државе пријема, не ужива друге привилегије и имунитете осим оних које су предвиђене у члану 46. ставу 5. ове конвенције.

(2) Члан породице члана конзулата користи привилегије и имунитете које су признате члану конзулата чији је он члан породице, ако није држављанин државе пријема или нема пребивалиште у тој држави.

Наслеђивање члана конзулата или члана његове породице

Члан 52.

У случају смрти члана конзулата или члана његове породице држава пријема је дужна:

- 1) да дозволи изношење покретне имовине преминулог, изузев оне која је стечена у држави пријема чији је извоз забрањен у моменту смрти;
- 2) да не наплаћује државне, регионалне или општинске наследне и преносне таксе на покретну имовину која се налази у држави пријема само зато што се преминули налазио у тој држави као члан конзулата или члан породице неког члана конзулата.

Почетак и крај конзуларних имунитета и привилегија

Члан 53.

(1) Сваки члан конзулата има право на привилегије и имунитете предвиђене овом конвенцијом чим ступи на територију државе пријема ради преузимања дужности или, ако се већ налази на територији те државе, чим преузме дужност у конзулату.

(2) Чланови породице члана конзулата који живе у његовом домаћинству, као и чланови његове приватне послуге, уживају привилегије и имунитете предвиђене овом конвенцијом почевши од једног од следећих датума: дана од када тај члан конзулата ужива привилегије и имунитете у смислу става 1. овог члана, дана његовог уласка на територију државе пријема, или дана када су постали чланови те породице или приватне послуге.

(3) Када функције члана конзулата престану, престају и његове привилегије и имунитети, као и привилегије и имунитети чланова његове породице или чланова његове приватне послуге, и то по правилу од једног од следећих датума: тренутка када то лице напусти територију државе пријема, или по истеку разумног рока који је у ту сврху одобрен. До тог тренутка привилегије и имунитети важе чак и у случају оружаног сукоба. Привилегије и имунитети лица наведених у ставу 2. овог члана престају у тренутку када они престану да буду чланови заједничког домаћинства неког члана конзулата или када престане њихова служба код неког члана конзулата. Међутим, ако таква лица намеравају да напусте државу пријема у разумном року, њихове привилегије и имунитети важе до тренутка њиховог одласка.

(4) Међутим, судски имунитет важи и даље, без временског ограничења у погледу дела која је неки конзуларни функционер или конзуларни службеник учинио у обављању својих функција.

(5) У случају смрти члана конзулата, чланови породице који живе у његовом домаћинству и даље уживају привилегије и имунитете које им припадају до дана када напусте територију државе пријема или по истеку разумног рока који им је у ту сврху одобрен.

Одрицање од привилегија и имунитета

Члан 54.

(1) Држава именована се у погледу неког члана конзулата може одрећи привилегија и имунитета предвиђених у чл. 45. и 46. ове конвенције.

(2) Одрицање мора увек бити изричито и треба да буде писмено саопштено држави пријема.

(3) Ако конзуларни функционер или конзуларни службеник покрене поступак у стварима у којима би он уживао судски имунитет на основу члана 45. ове конвенције, више се не може позивати на имунитет у погледу ма ког противзахтева непосредно везаног за главни захтев.

(4) Одрицање од имунитета у погледу грађанске тужбе или захтева у управном поступку не значи и одрицање од имунитета у погледу мера извршења пресуде за које је потребно посебно одрицање.

Осигурање од штете нанете трећем лицу

Члан 55.

Превозна средства којима се служи конзулат, као и превозна средства која припадају члану конзулата и члановима његове породице подлежу обавези осигурања против штете почињене трећим лицима, ако је то предвиђено законодавством државе пријема.

Поштовање закона и прописа државе пријема

Члан 56.

(1) Не дирајући у њихове привилегије и имунитете, сва лица која уживају те привилегије и имунитете дужна су да поштују законе и прописе државе пријема. Она су такође дужна да се не мешају у унутрашње ствари државе пријема.

(2) Конзуларне просторије се не смеју користити за сврхе неспојиве са обављањем конзуларних функција.

ГЛАВА V

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Ступање на снагу

Члан 57.

(1) Ова конвенција ступа на снагу даном пријема друге од две ноте којом се стране уговорнице међусобно обавештавају да су у складу са националним законодавством спровеле поступак који је неопходан за ступање на снагу Конвенције.

(2) Ова конвенција закључује се на неодређено време и остаје на снази до истека шест месеци од дана када једна од страна уговорница писмено, дипломатским путем, обавести другу страну уговорницу о својој намери да откаже Конвенцију.

Сачињено у Београду, дана.14. 06. 2012. у два оригинална примерка, сваки на српском и црногорском језику, при чему оба текста имају подједнаку важност.

За Републику Србију

За Црну Гору

Вук Јеремић

Милан Рођен

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије - Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење закона садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, по коме Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Полазећи од чињенице да су са Црном Гором, од њеног осамостаљења, конзуларни односи још увек у фази формирања и да се за сада одвијају у позитивном правцу, Република Србија је заинтересована за још интензивнију сарадњу и заокруживање уговорно-правног оквира у овој области билатералних односа.

У циљу унапређења конзуларних односа, током конзуларних консултација одржаних 15. октобра и 7. децембра 2009. године, као и у накнадним дипломатским контактима, усаглашен је нацрт Конзуларне конвенције између две земље, као израз обостране жеље да се, полазећи од заједничких и посебних интереса, формализује и правно уреди читав низ питања и подручја сарадње од интереса за обе уговорне стране и њихове држављане. За очекивати је да ће Конзуларна конвенција допринети бољој заштити права и интереса наших грађана и правних лица у Црној Гори.

Конзуларна конвенција, чији је текст у потпуности прилагођен одредбама Бечке конвенције о конзуларним односима, садржи све основне конзуларно-правне институте као претпоставке за несметано одвијање конзуларних односа. Поред дефинисања права и обавеза државе пријема и државе именована, статусних питања конзуларних функционера и конзуларних службеника, Конвенцијом се детаљно регулишу конзуларна заштита и поступање у случају смрти, телесних повреда, знатне материјалне штете по држављане државе именована, предузимање мера за заштиту заоставштине, поступање у случају лишавања слободе, достава судских и вансудских аката и сл.

Конзуларну конвенцију између Републике Србије и Црне Горе на српском и црногорском језику су потписали 14. јуна 2012. године министри спољних послова Републике Србије и Црне Горе током Министарског састанка Процеса сарадње у Југоисточној Европи.

III. ПРОЦЕНА ИЗНОСА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно издвајање средстава из буџета Републике Србије.